

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepanec

w sprawie ze skargi G.P. i M.P.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie VI ACa 825/22, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 5 grudnia 2023 r.,

1. odrzuca skargę;

2. nakazuje zwrot od Skarbu Państwa ? Sądu Apelacyjnego w Warszawie na rzecz skarżących kwoty 400,00 (czterysta) złotych uiszczonej tytułem opłaty sądowej od skargi.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie 15 lutego 2023 r. w sprawie VI ACa 825/22 wydał wyrok, w którym zmienił zaskarżony wyrok w sprawie sygn. XXV C 211/22 w ten sposób, że w punkcie drugim oddalił powództwo o zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie od zasądzonych kwot 80 569,20 zł oraz 61 846,64 CHF za okres od 6 maja 2021 r. do 6 grudnia 2021 r. oraz za okres od 6 czerwca 2022 r. do dnia zapłaty, a ponadto uwzględniając podniesiony przez pozwanego zarzut zatrzymania ustalił, że zapłata przez pozwanego na rzecz powodów zasądzonych w punkcie drugim zaskarżonego wyroku kwot nastąpi w wypadku zaoferowania lub zabezpieczenia zwrotu przez powodów otrzymanej od pozwanego kwoty 390 703,86 zł. W punkcie drugim oddalił apelację w pozostałej części,

a w punkcie trzecim kosztami postępowania odwoławczego obciążył w całości stronę pozwaną, pozostawiając wyliczenie tych kosztów referendarzowi sądowemu.

Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z 29 marca 2023 r., VI ACa 825/22 postanowił wstrzymać skuteczność punktu pierwszego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 29 marca 2022 r., sygn. XXV C 211/22, co do którego apelacja pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15 lutego 2023 r., sygn. VI ACa 825/22 do czasu ukończenia postępowania kasacyjnego.

Pismem wniesionym 22 września 2023 r. G.P. i M.P. (dalej jako: „Skarżący”) – reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika r.pr. P.W. – zażądali m.in. stwierdzenia, że w postępowaniu VI ACa 825/22 toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie nastąpiła przewlekłość postępowania.

W odpowiedzi na skargę, Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie wskazał, że w przedmiotowej sprawie wyrok zapadł 15 lutego 2023 r. W konsekwencji sprawa Skarżących została prawomocnie zakończona przed wniesieniem skargi. Wniósł o odrzucenie skargi, ewentualnie o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlegała odrzuceniu bez merytorycznego badania z uwagi na fakt, że wniesiona została po prawomocnym zakończeniu postępowania, którego stwierdzenia przewlekłości domagają się skarżący. Powyższe w ostateczny sposób przesądzają o niedopuszczalności wywiedzionej skargi, co skutkuje jej odrzuceniem *a limine*.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U.2004.179.1843 z późn. zm. dalej jako: „u.s.p.”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie

trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Przy czym zwrot „rozstrzygnięcie kończące sprawę”, którym ustawodawca posługuje się w art. 2 ust. 1 u.s.p., oznacza w praktyce prawomocne zakończenie postępowania. Stanowi ono nieprzekraczalną cezurę dla skutecznego wniesienia skargi na przewlekłość.

Sąd Najwyższy 28 marca 2013 r. podjął uchwałę (7), sygn. III SPZP 1/13, zgodnie z którą w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki ocenie pod kątem przewlekłości podlegają zarzuty skarżącego odnoszące się do przebiegu postępowania, od jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia, niezależnie od tego, na jakim etapie postępowania skarga została wniesiona. W konsekwencji za niedopuszczalną temporalnie należy uznać skargę mającą za przedmiot postępowanie VI ACa 825/22, które w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie zakończyło się z momentem wydania przez Sąd Apelacyjny 15 lutego 2023 r. orzeczenia rozstrzygającego o zasadności apelacji wywiedzionej przez pozwaną stronę.

Zgodnie z przepisem art. 363 § 1 k.p.c., orzeczenie sądu staje się prawomocne, jeżeli nie przysługuje co do niego środek odwoławczy lub inny środek zaskarżenia. Biorąc pod uwagę okoliczność, że postępowanie w sprawie VI ACa 825/22 zostało prawomocnie zakończone w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie 15 lutego 2023 r., a pismo mające stanowić skargę na przewlekłość wniesione zostało 22 września 2023 r., to jest ono niedopuszczalne i jako takie podlega odrzuceniu *a limine*.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie jest okoliczność, że Sąd Apelacyjny postanowieniem z 29 marca 2023 r. wstrzymał skuteczność punktu pierwszego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 29 marca 2022 r., sygn. XXV C 211/22, co do którego apelacja pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15 lutego 2023 r., sygn. VI ACa 825/22 do czasu zakończenia postępowania kasacyjnego. Bez znaczenia pozostaje również fakt, że do dnia wniesienia skargi

na przewlekłość skarżącym nie doręczono pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15 lutego 2023 r. w sprawie VI ACa 825/22.

Z takim stanowiskiem koresponduje treść art. 5 ust. 1 u.s.p., zgodnie z którym skargę wnosi się w toku postępowania w sprawie. Wniesienie skargi powinno zatem nastąpić w czasie trwania postępowania, zatem nie później niż do jego prawomocnego zakończenia. Cel ustawy o skardze na przewlekłość, wyrażający się dążeniem ustawodawcy do zapewnienia odpowiedniej dynamiki postępowania poprzez wyposażenie sądu rozpoznającego skargę w kompetencje do: stwierdzenia stanu przewlekłości (art. 12 ust. 2 u.s.p.), zalecenia sądowi *meriti* podjęcia odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie (art. 12 ust. 2 zdanie 1 u.s.p.), przyznawania od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego sumy pieniężnej w przypadku uwzględnienia skargi (art. 12 ust. 4 zdanie 1 u.s.p.), z przyczyn oczywistych nie może zostać zrealizowany, gdy postępowanie zostało prawomocnie zakończone. W utrwalonym już orzecznictwie Sądu Najwyższego przesądzono, że czynności podejmowane po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie nie mogą być objęte zakresem skargi na przewlekłość postępowania (tak też postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 stycznia 2015 r., III SPP 234/14; 15 grudnia 2015 r.; III SPP 28/15; 27 października 2015 r., III SPP 24/15; 24 września 2014 r., III SPP 205/14, OSNP 2016 Nr 7, poz. 96).

Wobec powyższego Sąd Najwyższy, na podstawie art. 5 ust. 1 u.s.p. w zw. z art. 394¹ § 3, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., orzekł jak w pkt 1 sentencji.

Artykuł 17 ust. 3 u.s.p. stanowi, że uwzględniając lub odrzucając skargę, sąd z urzędu zwraca uiszczoną od niej opłatę. W konsekwencji zatem, Sąd Najwyższy orzekł, jak w pkt 2 sentencji.

M.L.

[ms]

